

Nr 126.

Av herr Lindman m. fl., angående kapitalökning för odlingslånefonden och förstärkning av allmänna avdikningsanslaget.

Uti bilagan till 1921 års statsverksproposition: utgifter för kapitalökning, har Kungl. Maj:t uppå föredragningen av herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet beträffande såväl "Norrländska Nyodlingsfonden" p. 5, som "Allmänna Nyodlingsfonden" p. 6, hos riksdagen hemställt, att av de för nyodlingsverksamheten under krisåren särskilt anvisade, hittills icke använda medlen skulle såsom kapitalökning för år 1922 anvisas till "Norrländska Nyodlingsfonden" 3,000,000 kronor och till "Allmänna Nyodlingsfonden" 1,500,000 kronor mot att samma belopp upptagas å riksstatens inkomstsida såsom i anspråk tagna kapitaltillgångar. Samtidigt ha ock vissa förändringar blivit föreslagna beträffande villkoren för lånens erhållande. En närmare motivering för dessa Kungl. Maj:ts förslag finnes intagen uti en i statsrådsprotokollet intagen skrivelse från statens odlingskommitté av den 30 september 1920, varvid ock herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet efter vederbörande myndigheters hörande förklarar det vara angeläget och synnerligen lämpligt, att då den på grund av krisförhållandena tillskapade särskilda organisationen för odlingsverksamhetens främjande under innevarande år upphör, åtgärder borde vidtagas för att på ett bestående sätt, kraftigare än dessförinnan skett, understödja berörda nyodlingsverksamhet, som, bland annat, skulle medgiva en ökad utlåning från meranämnda fonder, genom att på sätt föreslagits av besparade medel tillföra dem större kapitaltillgång.

Enligt förberörda odlingskommittés skrivelse den 30 sept. 1920 beräknades, att vid utgången av år 1921 skulle av de till odlingskommitténs förfogande ställda medlen finnas odisponerade omkring 6 å 7 miljoner kronor. Av dessa medel har, på sätt nu omnämnts, till förstärkning av förutnämnda odlingsfonder beräknats åtgå 4½ miljoner kronor.

Om även vi undertecknade uti allo dela herr statsrådets och chefens för jordbruksdepartementet uppfattning beträffande lämpligheten och nyttan av att på detta sätt söka tillföra den nämnda odlingsverksamheten inom vårt

land ett välbehövt tillskott, synes det oss dock, som om en undersökning bör göras, huruvida ej inom andra områden för statens understödjande av odlingsverksamheten de kvarstående, ej till disposition föreslagna kristidens odlingsmedel kunde komma till användning.

Säkerligen torde intet i högre grad bidra till jordens ökade produktionskraft än en rätt bedriven avdikning. Tack vare den verksamhet, som odlingskommittén härutinnan handhaft under kristiden, har betydelsen härav blivit ytterligare stärkt, och det vore beklagligt, om tillfölje av bristande medel en tillbakagång av torrlägningsarbetet nu skulle under närmaste tiden uppstå.

Då nu den avdikningsverksamhet, för vars understödjande "*Odlingslånefonden*" samt "*Norrländska*" och "*Allmänna avdikningsanslagen*" särskilt äro avsedda, är av mycket stor betydelse för landets jordbruk, ej minst för beredande av nödiga, tillräckligt djupa avlopp för en effektiv täckdikning, vilken samma dikning dessutom kan understödjas genom den under sistlidna år inrättade "*Täckdikningslånefonden*", synes intresset böra inriktas på, att även här söka uppnå tillräckliga medel, motsvarande behovet.

Vad nu först beträffar den sist nämnda Täckdikningslånefonden, så torde densamma efter inhämtade upplysningar från lantbruksstyrelsen för närvarande befinnas fullt tillräcklig. Detsamma kan även sägas om Norrländska avdikningsanslaget, för vilket till år 1921 finnes en odisponerad behållning av ungefär 2,220,000 kronor, då föregående årets behov visade sig uppgå till endast i runt tal 1,140,000 kronor.

Däremot synes brist, och detta redan under år 1921 komma att uppstå å såväl "*Odlingslånefonden*" som "*Allmänna avdikningsanslaget*".

För innevarande år finnas tillgängliga för lån från Odlingslånefonden 2,000,000 kronor samt för bidrag ur Allmänna avdikningsanslaget 900,000 kronor.

Vid 1921 års början funnos hos lantbruksstyrelsen enligt inhämtade uppgifter inneliggande, icke slutligt granskade ansökningar för lån från Odlingslånefonden till ett belopp av 1,900,000 kronor samt för bidrag ur Allmänna avdikningsanslaget 1,040,000 kronor.

De redan inneliggande ansökningarna för lån från Odlingslånefonden representera sålunda redan vid årets början i det närmaste hela det för året tillgängliga beloppet, medan de för samma år, eller 1921, anvisade medel å Allmänna avdikningsanslaget icke är tillräckligt för tillgodoseende ens av de vid årets ingång inneliggande ansökningarna.

Då nu emellertid av de till statens odlingskommitté anvisade medlen, enligt vad som på hos kommittén gjord förfrågan meddelats och efter iaktta-

gande av det förslag till disposition, som gjorts uti 1921 års statsverksproposition beträffande kapitalökningen för Norrländska och Allmänna Nyodlingsfonderna, för närvarande förefinnes ett verkligt överskott av 2,500,000 kronor, vartill kommer en del ännu ej återburna medel, som under året genom återbäring skall inflyta till följd av otillfredsställande utförande av vissa odlingsarbeten, synes som om av dessa sålunda befintliga överskottsmedel något bidrag kunde lämnas för täckning av den brist som eljest skulle år 1921 uppstå å såväl Odlingslånefonden som Allmänna avdikningsanslaget. Enligt lantbruksstyrelsens uppgifter skulle tilläggsbehovet för 1921 utgöra omkring 1,500,000 för Odlingslånefonden och 850,000 kronor för Allmänna avdikningsanslaget eller tillsammans 2,350,000 kronor.

Att redan nu söka överföra hela detta belopp för innevarande år torde icke vara behöfvligt, då ju en slutlig justering av verkliga behovet kan upptagas å nästkommande års tilläggsstat, men det synes oss dock, för att ett uppskjutande av nödiga företag icke på grund av bristande medel må äga rum, som om åtminstone någon del av behovet bleve å innevarande års tilläggsstat täckt.

På grund av vad vi sålunda anfört, få vi vördsamt hos riksdagen föreslå,

att riksdagen ville medgiva, att av de för nyodlingsverksamheten under krisåren anvisade, hittills icke använda medlen må mot att motsvarande belopp upptages å riksstatsens inkomstsida såsom i anspråk tagna kapitaltillgångar få anvisas:

dels såsom kapitalökning för "Odlingslånefonden" å tilläggsstat för 1921 ett reservationsanslag av kr. 500,000:—,

dels ock som förstärkning av "Allmänna avdikningsanslaget" å tilläggsstat för 1921 ett reservationsanslag av kr. 250,000:—.

Stockholm den 20 januari 1921.

Arvid Lindman.

P. Nilsson
i Bonarp.

Richard Hermelin.

Edvard Lithander.

John Erlansson.

Sven Persson
i Fritorp.

John Jönsson
i Boa.

Johan W. Stjernstedt.

A. P. Gustafsson.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.

Ewald Lindmark.

C. A. Björkman
i Långhem.

<i>Dan. Poppius.</i>	<i>Nils Broander.</i>	<i>Carl Ros.</i>
<i>N. E. Nilsson.</i>	<i>Fritz Kaijser.</i>	<i>Sven Lübeck.</i>
<i>Carl Arv. Andersson.</i>	<i>C. O. Larsson.</i>	<i>Torst. Thorsell.</i>
<i>Valfrid Eriksson.</i>	<i>Adolf Wallerius.</i>	<i>Malte Sommelius.</i>
<i>K. Bergström.</i>	<i>Bernhard Nilsson.</i>	<i>Albert Johansson.</i>
<i>Oscar Jonson</i> i Remröd.	<i>Ad. Wiklund.</i>	<i>John Falk.</i>
<i>J. Clemedtson.</i>	<i>David Norman.</i>	<i>Per Pehrsson.</i>
<i>Nils Svensson</i> i Långelanda.	<i>C. J. Öberg.</i>	<i>Erik Laurén.</i>
<i>B. Corneliusson.</i>	<i>Carl Hederstierna.</i>	<i>Ax. Sundling.</i>
